

SOGNEBLAD

Nr. 1 · december · januar · februar · 2018-19

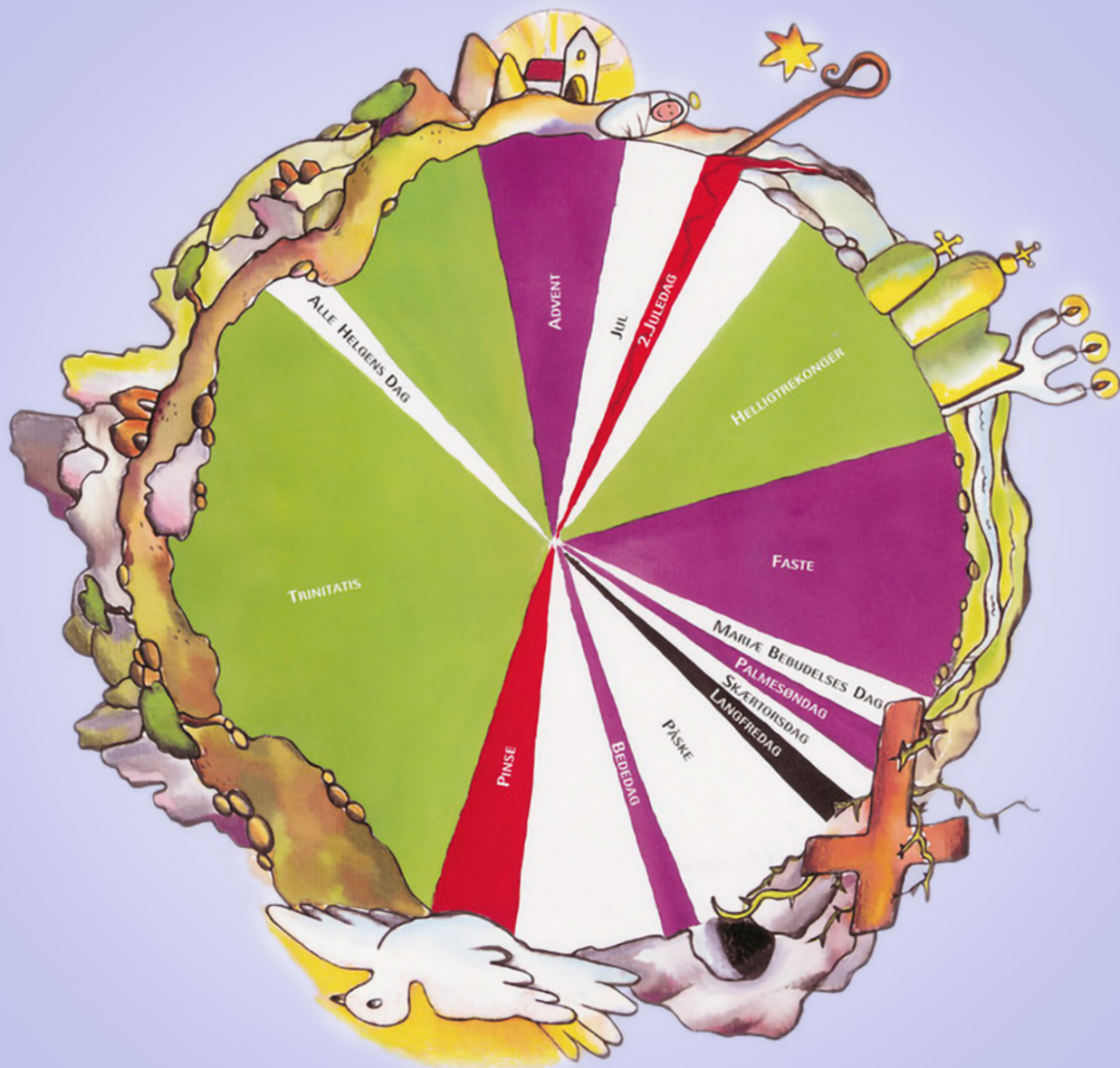

Illustration: Camilla Thyrring Ludvigsen

ADRESSER

Sognepræst

Susanne Østbjerg Kargo
Skjoldbjergvej 8, 6623 Vorbasse
E-mail: SOE@km.dk
Mobil: 28 25 41 01
Mandag fri.

Graverkontoret

Kirkegade 21, 6623 Vorbasse
E-mail: Vorbasse.kirke@gmail.com
Tlf: 75 33 38 18 / Mobil: 24 48 05 55

Graver ved Vorbasse og Skjoldbjerg kirker

Søren Møller Madsen
Bogholdervej 1C, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse

Organist

Kjeld Møller Heinsen,
Silkehalevej 4, 7100 Vejle
Tlf: 75 83 77 83 / Mobil: 27 77 13 80
E-mail: organistvorbasse@gmail.com

Hjemmeside: www.vorbassekirke.dk

MENIGHEDSRÅD

Formand

Karin Saugmann
Fitting Stationsvej 1, 6623 Vorbasse
Tlf: 30 34 64 71
E-mail: sauge@live.dk

Kirkeværg, Vorbasse

Erling Jensen
Fittingvej 19, 6623 Vorbasse
Tlf: 24 41 71 74
E-mail: mwejensen@gmail.com

Kirkeværg, Skjoldbjerg

Klaus Vilstrup
Købmandsvej 10, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse
Tlf: 29 22 85 26
E-mail: dkklavil@lego.com

SOGNEBLADET

Kirkebladet udgives af menighedsrådet.

Redaktion:

Klaus Vilstrup, Jytte Pedersen, Birgit Thomsen,
Eva Frank og sognepræsten (ansvarshavende).

Deadline til næste kirkeblad: 2. jan. 2019

Materiale sendes til Eva Frank:
vorbasse.kirkeblad@gmail.com

Grøn

Grøn er trinitatistidens farve og symboliserer vækst, forår og håb. Den anvendes i helligtrekongerstiden og trinitatistiden, hvor evangelieteksterne fortrinsvis handler om Jesu barndom og opvækst, samt om at disciplen og vi skal vokse i troen.

Hvid

Hvid symboliserer renhed, glæde, hellighed og uskyld og er kirkens festfarve. Den anvendes således juledag, hvor Jesu fødselsdag fejres, 1. og 2. påskedage som markerer opstandelsen, Allehelgen, Mariæ Bebudelsesdag, Kristi Himmelfartsdag samt Skærtorsdag, hvor Jesus indstiftede nadveren.

Violet

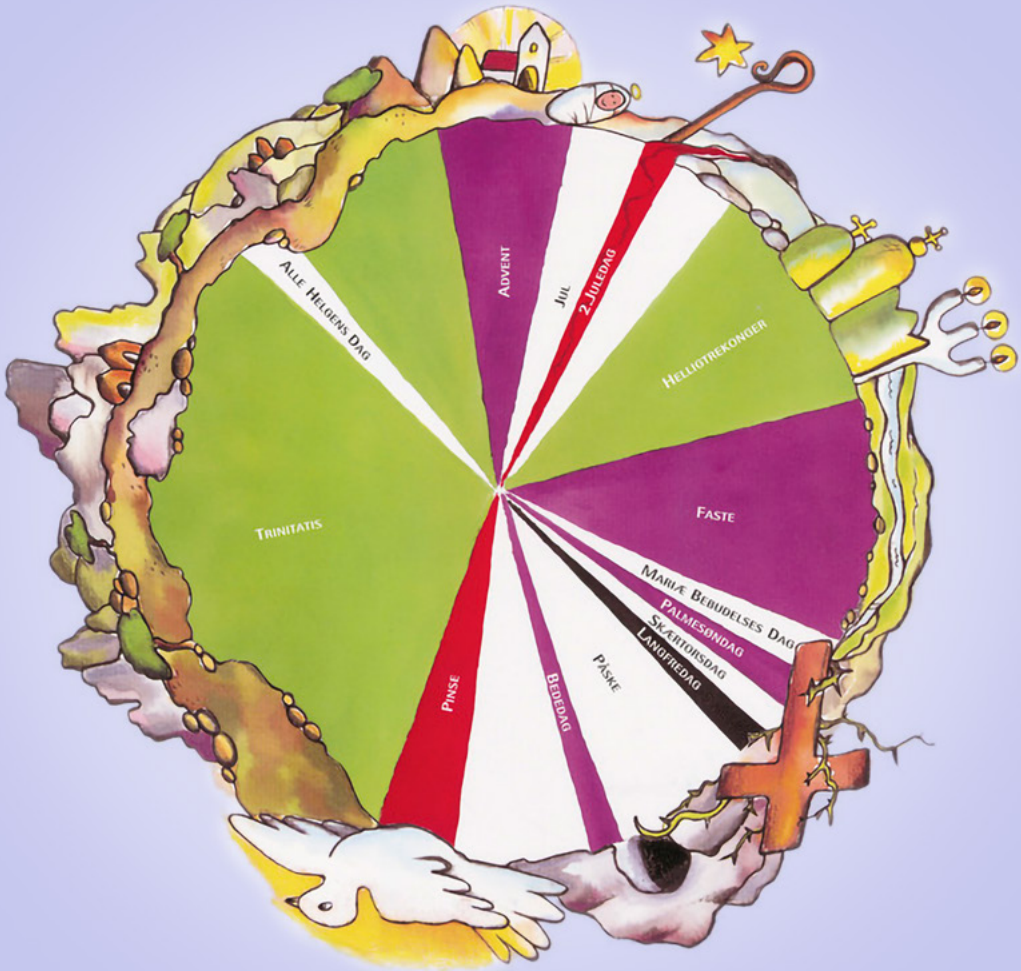
Den violette farve symboliserer ånd, alvor og anger. Den bruges i advents- og fastetiden, Palmesøndag samt på Store Bededag. At faste og adventstid er alvorfyldte perioder, ses også af evangelielæsningerne som knytter sig hertil. De er ofte præget af formaninger og opfordringer til bod og omvendelse, det er perioder, hvor vi venter og forbereder os til det, som skal komme.

Rød

Rød er ildens, blodets, kærlighedens og Helligåndens farve og symboliserer endvidere lidenskab. I pinsen mindes vi, at Helligånden kom over apostlene i form af ildtunger, derfor den røde farve. Som blodets farve benyttes den også på kirkens eneste martyrdag, Sankt Stefans dag, som er 2. juledag.

Sort

Sort er sorgens og dødens farve og bruges udelukkende Langfredag. I Vorbasse og Skjoldbjerg har vi ingen sort messehagel, idet præstens kjole i forvejen jo er sort, men også fordi messehagelen er en festdragt, og der er ærlig talt ikke så meget fest over langfredag.

PRÆSTEN HAR ORDET

Kirkeårets farver

Om et øjeblik slutter det gamle kirkeår, og vi tager hul på et nyt kirkeår første søndag i advent. Hver søndag og helligdag har sit særlige indhold, for eksempel Jesu fødsel, død og opstandelse, Helligåndens komme, og så videre. Til hver søndag og helligdag er der fastsat en tekstrække med læsninger fra Det Gamle og Det Nye Testamente,

som passer til den pågældende dags indhold. Der er to tekstrækker, hvor første tekstrække læses i kalenderår med ulige årstal og anden tekstrække læses i kalenderår med lige årstal.

Til kirkeårets forskellige perioder er der også knyttet en række farver. Disse liturgiske farver, som de også kaldes, ses ofte fremstillet i en farvecirkel. Kirkeårets farver ses i kirken på præstens messehagel, altså den dragt, jeg bærer over præstekjolen, når vi fejrer nadver, og evt. også i blomster på alteret, eller hvis man er så heldig, på kirkens antependium – et udskifteligt klæde, som dækker fronten på alterbordet.

STØRST

KFUM og KFUK i Vorbasse havde 9 børn og en leder med på dette års "Efterårs-lejr på Lyngsbo"

KFUM og KFUK i Distrikt Trekanten inviterer hvert år, den første weekend i oktober alle 6 - 12 årige på lejr.

Temaet for denne lejr var "Størst"

Mange af aktiviteterne handlede om at gøre noget stort - eller at opleve noget der er størst.

Vi skulle på et løb lave det største sandslot, den største sæbeboble, trække en traktor og den længste tøjkedde.

Til eftermiddags forfriskning havde køkkentanterne lavet en største romkugle på 17 kg.

Og til aftensmad fik vi det største spejlæg, lavet i en paellapande.

Lørdag formiddag var der bibelforkyndelse og her blev der fortalt om de mange Lignelser hvor Jesus gør noget stort; bspiser 5000 mennesker i ørke-

nen, helbreder en blind og Han tilgiver Sakæus for at have stjålet penge fra folk i Jeriko - og Jesus vil være ven og besøge Sakæus. Det er stort.

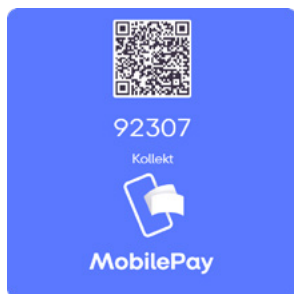
Weekenden var krydret med løb, underholdning, bibelforkyndelse, leg, hygge på værelserne, natløb, sang og latter. Gåture i området omkring Lyngsbo som ligger helt ned til Lillebælt ved Snohøj, og leg på stranden og nogle med gummistøvler i vandet.

Vi havde en dejlig weekend fra fredag aften til søndag eftermiddag, sammen med 80 andre børn. Lejren sluttede med Gudstjeneste hvor forældre og søskende var inviteret.

Charlotte B. Lundsgaard

ORIENTERING

Kollekt på MobilePay

Menighedsrådet har oprettet et nummer til indsamling af kollekt via MobilePay. Fremover vil det også være muligt at støtte dagens indsamling ved at overfører på **MobilePay nummer 92307**.

ARRANGEMENTER

Luciakoncert i Skjoldbjerg

Den 2. december, 1. søndag i advent holder vi kl. 14:00 en stemningsfuld eftermiddagsgudstjeneste med Lucia-kor, De 9 læsninger og fællessalmer i Skjoldbjerg kirke. Efter gudstjenesten kan der købes æbleskiver og gløgg i medborgerhuset, og så skal der tændes og danses om det store juletræ. Arrangementet arrangeres i samarbejde med Beboerforeningen.

Adventsfest KFUM og KFUK

Fredag den 7. december kl. 19:30.

Adventsfest i Vorbasse Kirke.

En andagtsstund hvor kirken kun er oplyst af levende lys. Adventssange og salmer og ord og billeder omkring advent.

Efter denne lille time i kirken er alle velkommen i sognehuset til æbleskiver og adventshygge.

Arr. KFUM og KFUK i Vorbasse.

Charlotte B. Lundsgaard

Adventskoncert i Vorbasse kirke

Legoland Billund Garden, som sidste år kunne fejre sit 50-års-jubilæum, vil under ledelse af dirigent Kurt Holm være en del af adventskoncerten **i Vorbasse Kirke søndag den 16. december kl. 19:00**.

Siden begyndelsen i 1967 har Garden været et betydningsfuldt musikalsk midtpunkt for masser af unge i området i og omkring Billund. Samtidig har Garden glædet et utal af publikummer, både her i kommunen op på orkestrets mange rejser. Senest til Prag i Tjekkiet.

ARRANGEMENTER

Nytårskur

Igen i år vil der **nytårsdag 1. januar efter gudstjenesterne i Skjoldbjerg kl. 14:30 og Vorbasse kl. 16:00** være et lille glas til alle og mulighed for at ønske hinanden et godt nytår!

Vorbasse Seniorer

Mandag den 14. januar 2019 kl. 14:00 har vi nytårstræf på Vorbasse Kro.

Eva Kjer Hansen vil fortælle om sit politiske liv og karriere. Kaffe og kage kr. 30,00. Efterfølgende suppe og tarteletter kr. 90,00.

Tilmelding til spisning senest den 7. januar til Birgit på tlf. 40 79 609 9 eller birgitpoel@gmail.com

Ps. Medlemskort sælges fra kl.13.00.

Mandags Café

Det at være sammen om noget, kan styrke fællesskaber og skabe nye. Det vil menighedsrådet gerne støtte op om. Derfor inviteres alle, der ønsker at dele hverdagen med andre, til kaffe og fælles samvær i Sognehuset på **mandage i ulige uger kl. 10:00.**

Har du ikke selv mulighed for at komme i Sognehuset, kan du kontakte Birgit tlf. 22 81 25 41.

Birgit Thomsen og Lilly Jørgensen

Skjoldbjerg kirkes fødselsdag

Søndag den 20. januar kl. 14:00 fejrer vi Skjoldbjerg kirkes 98 års fødselsdag med familiegudstjeneste og efterfølgende boller og kakao i kirkehuset. Skjoldbjerg kirke er indviet den 23. januar 1921. Alle er velkommen!

Spis-sammen -aftener

Røde Kors holder spis-sammen-aften i Sognehuset **fredag, den 25. januar og fredag, den 22. februar 2019.**

Vi mødes omkring kl. 17:00 til kaffe og en hyggelig sludder og spiser ved 18:00 tiden.

Pris kr. 60,- for en varm ret, kaffe og dessert. Der er vand på bordene, og der er mulighed for at købe et glas vin.

Arrangementet er for ældre enlige og par, som har lyst til at spise et hyggeligt måltid mad sammen med andre.

Tilmelding efter først til mølle princippet senest mandagen før til Ruth Terp på tlf. 51 21 84 77 eller Birgit Andersen på tlf. 29 60 62 28.

*Elisabeth Heddam,
Røde Kors Vorbasse/Billund*

Salmestafet

Der er salmestafet i Vorbasse kirke **onsdag den 20. februar kl. 19:30.** Vi glæder os til at høre, hvilke overvejelser 2 nye stafetholdere har gjort sig om tre salmer fra Den danske salmebog, og ikke mindst glæder vi os til en hyggelig aften med fællessang, hygge, kaffe og kage i kirken.

Sangften på Frihavnen

Menighedsrådet indbyder til sangften på Frihavnen **tirsdag den 4. december og den 5. februar kl. 19 – ca. 21.**

Alle er velkomne disse aftener. Vi sørger meget gerne for transport, man bedes blot kontakte Birgit Thomsen i Skjoldbjerg, tlf: 22 81 25 41. Kaffen koster 15,- kr Der er ingen sangften i januar.

Gudstjenester på Frihavnen

Der er gudstjeneste på Frihavnen den 3. torsdag i måneden.

Torsdag den 20. december starter vi med gudstjeneste kl. 14:30 og holder julehygge med vennekredsen efter gudstjenesten.

I januar og februar er gudstjenesterne kl. 15:00 og vi starter kl. 14:30, med fælles kaffebord som koster 15,- kr.

Gudstjenesterne er for alle og der kan bestilles gratis kirkebil.

Familie Gudstjeneste

Familiegudstjenesten begynder altid kl. 17:00 i kirken. Derefter er det aftensmad, leg og hygge i sognehuset. Vi er færdig senest kl 19:00, så alle kan nå hjem til sengetid.

Næste gang er den 6. februar 2019.

Baby- salmesang

Babysalmesang i folkekirken er opstået ud fra en viden om, at sang og musik stimulerer barnets musikalske og sansemotoriske udvikling.

En baby forstår ikke salmerne, men babyen kan sanser stemningen og atmosfæren, og tekst og melodi kan lagre sig i barnets underbevidsthed. Babysalmesang i Vorbasse og Hejnsvig Kirker er en mulighed for at få en god oplevelse med sit barn, i det fantastiske rum, som kirken er. Samtidig giver det også mulighed for fællesskab med andre, i den tid man er hjemme på barsel. Babysalmesang er en formiddag i kirken med sang, musik og sanseoplevelser for alle nyfødte i alderen 0 - 1 år sammen med mor og/eller far.

Det varer 35-40 minutter.

Babysalmesang kræver ikke et stort kendskab til kirken og salmer, og du behøver ikke være et musikalsk geni for at deltage. Alle kan være med!

Efter vi har sunget og leget, slutter vi med kaffe/te og hyggesnak.

Vorbasse og Hejnsvig kirker samarbejder om dette arrangement, hvilket betyder, at der er 8 gange i Hejnsvig kirke, og der er 6 gange i Vorbasse kirke. Alle forældre med babyer er velkomne til at deltage i babysalmesang i begge kirker, uanset hvilken kirke man hører til.

Nyt hold starter i Hejnsvig kirke

torsdag den 17. januar 2019 kl. 10:00

Forløbet strækker sig over 8 torsdage på følgende datoer:

17. januar, 24. januar, 31. januar, 7. februar, 21. februar, 28. februar, 7. marts, 14. marts.

Kontakt for mere information: Kirke- og kulturmedarbejder Lis Møberg, 20 28 61 47 eller mail: lismoeberg@gmail.com

KALENDER VINTER 2018/19

NOVEMBER

24. Lørdag 14:00 Frihavnens venner: Julemarked på Frihavnen

DECEMBER

2. Søndag 14:00 Lucia-kor og De 9 læsninger i Skjoldbjerg kirke. Se omtale på side 5...

3. Mandag 10:00 Mandagscafe i Sognehuset.

3. Mandag 19:00 Unge/Voksne på Stoppestedet. Spil aften.

3. Mandag 19:30 Mandagsbibelkreds hos Lilly Knudsen.

4. Tirsdag 19:00 Sangaften på Frihavnen.

7. Fredag 19:00 KFUM og KFUK: Klub Magnum: Adventsfest og senere Filmnat på Stoppestedet.

7. Fredag 19:30 KFUM og KFUK: Adventsfest i Vorbasse kirke og sognehus.

9. Søndag 14:00 Juleoptog – billetsalget starter til Daniel Rye-arrangement den 9. april.

10. Mandag 19:00 KFUM og KFUK: Klub Magnum: Julehygge med en lille gave max. 20 kr.

11. Tirsdag 15:00 Vorbasse Seniorer: Banko på Vorbasse kro, Alice spiller og læser julehistorie. Gløgg og æbleskiver. Kr. 30,-

12. Onsdag 14:00 Udsyn i Stoppestedet.

13. Torsdag 18:30 IM: Julefrokost i Sognehuset. Kl. 19:30 taler seniorkordinator Bjarne Hvidbjerg, Hodde.

14. Fredag 16:00 Høreforeningen: Bio og julehygge i Rødning Centret sammen med Vejen Høreforening. Afgang fra Vorbasse Sognehus kl. 16:00. Program følger senere.

16. Søndag 19:00 Adventskoncert i Vorbasse kirke ved LEGOLAND Billund Garden.

17. Mandag 10:00 Mandagscafe i Sognehuset.

17. Mandag 19:30 Unge/Voksne: Bibeltide ved Lene og Karsten Knudsen.

20. Torsdag 14:30 Gudstjeneste på Frihavnen.

29. Lørdag 14:30 IM: Julefest på Frihavnen. Efter kaffen fortæller Ernst Thomsen lidt om jul i hans barndom.

JANUAR

4. Fredag 18:00 KFUM og KFUK: Fredagsmylder i Sognehuset.

7. Mandag 19:30 IM: Bedemøde i Kirken.

7. Mandag 19:30 Mandagsbibelkreds deltager i IM's bedemøde i Sognehuset. Kaffe hos Birgit og Ernst Thomsen

8. Tirsdag 19:30 IM: Bedemøde i Sognehuset.

8. Tirsdag 15:00 Vorbasse Seniorer: Bowling.

9. Onsdag 14:00 Udsyn på Stoppestedet.

9. Onsdag 19:30 IM: Bedemøde i Stoppestedet.

10. Torsdag 19:30 IM: Bedemøde i Sognehuset.

14. Mandag 10:00 Mandagscafe i Sognehuset.

14. Mandag 14:00 Vorbasse Seniorer: Nytårstræf på Vorbasse kro. Se omtale side 6...

KALENDER VINTER 2018/19

JANUAR

14. Mandag		Unge/Voksne på Stoppestedet.
17. Torsdag	15:00	Gudstjeneste på Frihavnen.
21. Mandag	19:00	KFUM og KFUK: Klub Magnum på Stoppestedet.
23. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
24. Torsdag	19:30	IM: Møde i Sognehuset ved sognepræst Peter Fredensborg, Billund.
25. Fredag	17:00	Røde Kors: Spis-sammen-aften i Sognehuset. Tilmelding senest mandagen før til Ruth Terp tlf. 51 21 84 77 eller Birgit Andersen tlf. 29 60 62 28.
28. Mandag	10:00	Mandagscafe i Sognehuset.
28. Mandag	17:00	Unge/Voksne på Stoppestedet.
29. Tirsdag		Vorbasse Seniorer: Musikalsk underholdning.

FEBRUAR

1. Fredag	18:00	KFUM og KFUK: Fredagsmylder kl. 18.00 i Sognehuset.
4. Mandag	19:00	KFUM og KFUK: Klub Magnum på Stoppestedet.
4. Mandag	19:30	Mandagsbibelkreds hos Stinne og Niels Jørgen Thomsen.
5. Tirsdag	15:00	Vorbasse Seniorer: Bowling.
5. Tirsdag	19:00	Sangaften på Frihavnen.
6. Onsdag	17:00	Familiegudstjeneste i Vorbasse kirke
6. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
11. Mandag	10:00	Mandagscafe i Sognehuset.
11. Mandag		Unge/Voksne på Stoppestedet.
12. Tirsdag	14:00	Vorbasse Seniorer: Banko og amerikansk lotteri på Vorbasse kro.
18. Mandag	19:00	KFUM og KFUK: Klub Magnum på Stoppestedet.
20. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
20. Onsdag	19:30	Salmestafet i Vorbasse kirke
21. Torsdag	15:00	Gudstjeneste på Frihavnen.
21. Torsdag	19:00	Høreforeningen: Generalforsamling på Lindegården, Billund.
21. Torsdag	19:30	IM: Bibelundervisning om dåb ved pastor emeritus Holger Haldrup, Kolding.
22. Fredag	17:00	Røde Kors: Spis-sammen-aften i Sognehuset. Tilmelding senest mandagen før til Ruth Terp tlf. 51 21 84 77 eller Birgit Andersen tlf. 29 60 62 28.
25. Mandag	10:00	Mandagscafe i Sognehuset.
25. Mandag		Unge/Voksne på Stoppestedet.
26. Tirsdag	14:00	Vorbasse Seniorer: Generalforsamling på Vorbasse kro.
28. Torsdag	19:30	IM: Møde i Sognehuset ved sognepræst Jørgen Johansen, Hejnsvig. Tekst: Markus 13,33.

ARRANGEMENTER I FORÅRET

-sæt x kalenderen allerede nu

Marts

3

Søndag

Fastelavn

Søndag den 3. marts kl. 10:30 holder vi i samarbejde med Vorbasse kultur og event, fastelavnsfest i Vorbasse kirke med en kort familievenlig gudstjeneste og efterfølgende tøndeslagning i sognehuset.

**FOLKEKIRKENS
NØDHJÆLP**
actalliance

Marts

10

Søndag

Sogneindsamling 2019

Sæt allerede nu kryds i kalenderen **den 10. marts 2019**, hvor vi sammen med Folkekirkens Nødhjælp igen sender indsamlere ud for at samle penge ind til Folkekirkens Nødhjælps arbejde med at bekæmpe sult blandt verdens fattigste. Du kan også være med og støtte kampen mod sult, ved at kontakte Birgit Thomsen på tlf. 22 81 25 41 eller mail: etbt@svenet.dk og melde dig som indsamler.

Birgit

April

9

Lørdag

Foredragsaften

"I Islamisk Stats varetægt i 398 dage"

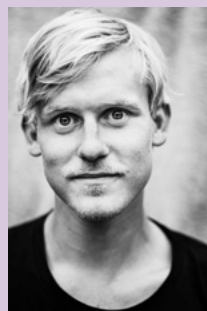
Daniel Rye kommer og fortæller om sin tid som gidsel hos Islamisk Stat **den 9. april kl. 19:00 i den grå aula på Vorbasse skole.**

Til arrangementet vil der være mulighed for at få Daniel til at skrive sin autograf i bogen "Ser du månen Daniel" af Puk Damsgaard. Bogen kan købes til arrangementet. Man kan også tage sin egen med.

Billetter til 150 kr. inkl. kaffe kan købes på biblioteket i december og januar.

Billetsalget starter d. 9. december i forbindelse med juleoptøget.

Arrangører: Menighedsrådet, KFUM og KFUK, Den dynamiske Landsby og De frivillige på biblioteket står for arrangementet.

April

23

Tirsdag

Fællesarrangement

Den 23. april 2019 er der fællesaftenen med KFUM og KFUK, Menighedsrådet og Billund Y-mens klub i **Sognehuset kl. 19:30.**

Den tidligere sognepræst i Engum og sygehuspræst ved Vejle sygehus, Preben Kok kommer og fortæller om sin bog: "Slip livet løs".

Fittinglejren

- kort fortalt

Af Jørgen Møller

I arkivet oplever vi ofte, at ting eller historier er gået i glemmebogen – eller at historier og hændelser simpelt hen er blevet fortiet for så pludselig at dukke op igen.

En sådan historie er beretningen om Fittinglejren, der eksisterede fra 1940 til 1947.

Når vi har nævnt den spændende historie om lejren, er vi oftest blevet mødt med undren og spørgsmålet "Fitting – hvad for noget? Hvorfor har vi aldrig hørt om det?"

Før sommerferien besluttede vi derfor at gøre noget ved sagen. Vi har ransaget de righoldige arkivalier, vi råder over, og vi har været på jagt efter yderligere oplysninger i form af officielle dokumenter, faglitteratur fra biblioteket, private skriftlige beretninger og erindringer fortalt af nulevende personer. På den baggrund har vi lavet indholdet til fortælleaftenen den 7/11 i Fritidscentret.

Som supplement til denne aften har vi lavet en udstilling, som stadig kan ses i Fritidscentret.

Kort fortalt var Fittinglejrens historie sådan:

- Cirka 1941 opretter den tyske Wehrmacht en radar- og kommunikationslejr bemandet med cirka 200 soldater og 50 telefonister. Den havde navnet Fledermaus.

- Efter befrielsen maj 1945 tømmes lejren, og englænderne tager det tekniske udstyr som krigsbytte.

- Danmark havde fra 1944 modtaget tusinder af tyske flygtninge, der var flygtet for de fremrykkende russiske styrker. Nogle kom af egen drift og egen rejserute, andre kom i organiserede grupper. De fleste blev anbragt i Oksbøllejren, som nåede op på 36.000 flygtninge, da den var på sit højeste. Den var da Danmarks 5. største by!

Det var en enorm opgave for den danske stat, som stadig var i knæ efter besættelsen. Man fordelte nogle af flygtningene til andre lejre – og Fittinglejren stod jo tom, så via Fitting Station ankom

hundreder af flygtninge til lejren, som kunne rumme ca. 900 personer. Selve lejrlivet rummer mange spændende beretninger, som ikke skal omtales her. Som det også sker i vore dage, forsøgte staten at centralisere sig ud problemerne. Fittinglejrens beboere blev næsten alle flyttet til en stor lejr ved Ålborg – og Fittinglejren stod igen tom i 1946.

Dog kun en kort tid, for staten skulle have løst et andet problem. I løbet af besættelsen havde mange tyskere taget fast ophold i Danmark. Nogle med opholdstilladelse – andre uden. Nogle tilhørte det tyske diplomati, og andre var ægtefæller, som var kommet herop. Disse mennesker blev nu betragtet og omtalt som "Uønskede tyske statsborgere i Danmark".

Den naturlige løsning var at sende dem hjem til Tyskland, men det lod sig ikke gøre, for England, som administrerede Nordvesttyskland, forbød det. Der var kaos nok i forvejen.

Først i foråret 1947 gav England grønt lys for tilbagesendelse, og kort tid efter gik processen i gang. I april 1947 afgik en gruppe på 420 internerede og igen i maj 416 internerede. De fleste blev sendt til den tidligere koncentrationslejr Neuengamme ved Hamborg. Fra denne fordelingslejr sendte englænderne folkene til deres hjemegn, hvis det overhovedet var muligt.

For tredje gang stod Fittinglejren tom, og staten besluttede at afvikle og nedrive Fittinglejren.

Nogle barakker og brugeligt inventar blev solgt. Noget var dog forsvundet sporløst og andet var fjernet på lovlig vis, inden man kom så langt.

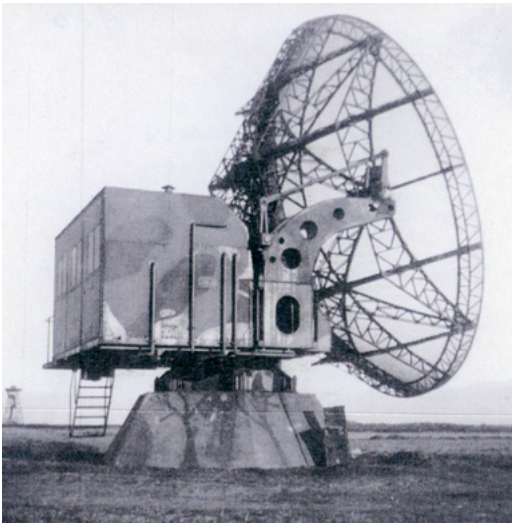
De landmænd, som havde afgivet jord til lejren, fik den tilbage igen. Som godtgørelse måtte de hente brugeligt byggemateriale i form af tømmer og mursten.

I 2018 er der kun få spor af lejren. På markerne bag Skødevej og i skoven langs Fittingvej kan man stadig se fundamenterne fra de to store radartårne og mindre fundamenter fra signaltårne - altså 73 år efter at radarstationen blev nedlagt.

Arkivet har besluttet at lave et hæfte med de oplysninger, vi har på nuværende tidspunkt.

Vi vil meget gerne i kontakt med folk, som kan bidrage med oplysninger og historier fra denne meget spændende, men næsten glemte periode i Fittings historie. Arkivet kan kontaktes via e-mail: arkiv@vorbasse.dk eller pr. telefon på: 20 80 36 38.

JM

Vorbasse børnehjem

Del 2

Af Jeremy Watts

Børnehjemmet i Vorbasse

Søren Magelund har selv i et par udgivelser beskrevet dagligdagen i hjemmet. Det var indrettet til 15 drenge mellem seks og 12 år. Martin Larsen, en af tre brødre, der kom hertil i 1919 fra København, har kort beskrevet sit ophold fra han var seks år til han fyldte 13 år, og børnehjemmet lukkede. Børnene kom fra hele landet: København, Frederiksberg, Aalborg, Brande, Næstved, Vejle, Esbjerg...

Bestyrelsesmedlem for børnehjemmet Carl Petersen synes at opsummere holdningerne til hjemmet ved at skrive: 'Her er godt at være'. Han noterede, at både de kommunale myndigheder og befolkningen glædede sig over, at der blev gjort noget for 'de mange uheldigt stillede børn'. Martin Larsen slutter sin beskrivelse (i et brev til Axel Okholm i 1991) ved at printe med store, fede bogstaver: 'Vorbasse Børnehjem var en god ting for såvel børnene som by og befolkning'.

Martin Larsen erindrer med glæde skolegangen med kammeratskaber med byens børn, og de mange aktiviteter, som hjemmet tilbød: Sport, husflid, FDF-møder, mange ekskursioner. Man kan også mærke, at der var en stor kontakt til byen, og meget færden i den omgivende natur. Martin opregner blandt de gode oplevelser alt fra sandjordskartofler, klapjagterne, Knoldsø, Skødebjerg og Frydensborg, til byens nærmiljø: Brugsen, smeden og slagteren, pastor With og lærer Thomsen og lærerinde fru Nielsen. 'Alle gode navne og minder i min erindringsverden'. Andre, der kunne huske skolegangen dengang, har dog berettet om, hvordan børnehjemsbørnene ikke altid blev behandlet pænt i skolen.

Søren Magelund flyttede fra Vorbasse til Stouby ved Vejle fjord i 1926 og her oprettede han børnehjemmet 'Kildebjerg'. I sin beskrivelse af ste-

det anfører han, at det blot var en fortsættelse af Vorbasse børnehjem i rummeligere omgivelser og med plads til lidt flere drenge. 'Vi, ca. 40 børn og voksne, der gennem de år i Vorbasse har levet med hinanden, har mange gode minder derfra! Fra skole og kirke, missions- og forsamlingshus, 'Krigshavnen', 'Knoldsø', lange og korte ture i vor F.D.F., 'kampe' i de store plantager og hede-strækninger, fra enkelte venners kærlighed og bistand, og fremfor alt fra arbejde og leg, alvor og gammen i hjemmet, i mark og have, mose eller husflidsværkstedet... det bedste er ej for godt til vore børn, der har mistet nok endda... Vi vil være forældre og børn i et almindeligt dansk kristent hjem, og vi vil stile og stræbe efter at være rigtige forældre og rigtige børn! Vi vil lege, lære, arbejde af 'Livsens Kræfter'.

Selve opstarten af hjemmet beskrev Søren Magelund som 'en noget urolig tid'. Mange børn skulle sluses ind på forskellige tidspunkter: 'En sådan flok slår ikke rod øjeblikkelig'. Børnene skulle i kommuneskolen (skolegangen var dog kun hver anden dag), samt arbejde i et fællesskab i hjemmet. 'Op kl. 6, skole 7 - 2, arbejde ca. 3 - 6. De dage, der ikke var skoledage, deltes lige mellem lektielæsning, leg, arbejde m.m.'. Til hjemmet hørte en have på mindst en halv tønde land, en tørvemose og fem tønder jord. 'Hvor vi sled! Vi voksnes arbejdsdag var 12-16 timer. Og hvor tog børnene efter evne og kræfter villig fat, skønt en del af dem var svage og forsømte. Hvor var det nødvendigt at tage fat og spare. Indtægterne var små, plejepengene ikke dengang på højde med pristallet, og statstilskud fik man jo intet af første år'.

Men der blev oprettet et lille orkester og et fodboldhold ('først sparkede vi hinanden af hjertens-

jeg ville og kunne ikke mere, intet, absolut intet!' Men arbejdet skulle fortsættes med hjælp fra husholder-sker, og med ét: 'slog lynet ned fra en klar himmel. En kvinde stod igen klar for mig som første gang. Jeg stejlede! Vanvid! Dette! Aldrig!' Men tiden i Vorbasse var tydeligvis udrindet, og som nygifte flyttede de til det nye børnehjem ved Vejle fjord, som de drev fra 1928 til 1950.

lyst, uden uheld dog. Da vi syntes, det kunne gå an, drog vi ud at sparke andre, fik klø allevegne, til vi lærte at banke andre!) Der blev råd til sommerlejre ved Lillebælt, cykelture til grænsen, sejlture, spadsereture langs vestkysten. Alt i alt lyder beskrivelsen af børnehjemmet som et hyggeligt 'almindeligt hjem'. Om det religiøse kan man sige, at dagene startede med en lille andagt (10 – 15 minutter). 'De minutter er det eneste tvungne, hvad disse ting angår hos os.' Der var ingen tvungen kirkegang, søndagsskole eller møder i missionshuset. 'Vi tager dem gerne med, men ser lige så venlig til den, som ikke går med.' Søren Magelund blev senere beskrevet af datteren Else, der blev lægemissionær, som værende 'moderat missionsk'. Han var for øvrigt medstifter af Sudan-missionen i Danmark.

Enden på historien

Pastor With var, som omtalt, en nær ven. Han indledte et stort socialt arbejde under KFUM i tørvemoserne. Samtidig skiftedes han og Søren Magelund til at åbne deres hjem for unge mænd mellem 14 og 18 år, hvor der blev læst i biblen, snakket alvor over en kop kaffe og til sidst blev der holdt en andagt. Der kom gerne mellem 20 og 25 til disse aftener. Da With forlod Vorbasse i 1925, oplevede Søren Magelund det som et stort savn. Derudover ramte en tragedie familien: Petra var blevet syg i 1924. Sandsynligvis fik hun tuberkulose, og i løbet af kun kort tid, døde hun. Søren Magelund skriver i sine erindringer: 'Alt færdigt! Min elskede pludselig død. Alt stod stille for mig,

(Og i 1928 fik Vorbasse en ny læge, dr. Henriksen, der fem år senere afløstes af dr. Clausen. Den Gl. Lægebolig var således genopstået.)

Vorbasse børnehjems historie ligger, som så meget andet, på Arkivet i Vorbasse. Børnehjemmets hus står endnu, og Magelund ville let kunne genkende det. Men der findes også et andet minde: Når man går ind ad kirkegårdens nordlige låge, bliver man altid mødt af et fredfyldt syn: En strunk opstammet tuja står vagt i et enkelt gravsted lige på venstre hånd. Halvdelen af gravstedet er optaget af en frodig azalea, den anden halvdel er dækket af grus med et hvidt, marmorkors. Ud over jernkorsene ved hovedindgangen til kirkegården, er dette forresten det eneste kors, man umiddelbart kan få øje på, hvor det ellers er sten, der fortæller landsbyens historie. På korset henvises til to skriftsteder, det ene fra bjergprædikenen: 'Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud', og

så inskriptionen: Petra Nielsen Magelund og datoerne: 1887 – 1924. Et kort liv der dog fyldte rigtig meget.

KONTAKT

Grupperådsformand

Lene Sloth, mobil: 22 50 66 23, email: ls.sloth@gmail.com

Næstformand

Jens Dalgaard, mobil 40 88 25 21

Gruppeleder for De grønne pigespejdere

Mette Jensen, mobil: 50 74 15 71

email: pigespejdervorbasse@gmail.com

Gruppeleder for KFUM spejderne

Gert Jørgensen, mobil 21 84 27 93

Se mere om de forskellige enheder og mødetidspunkter på www.vorbasse.dk under spejderne.

Telefonkæden: Er du alene og ønsker en daglig opringing, kontakt da Inger Vitved-Jensen, Gammel Grenevej 1, Vorbasse, tlf. 75 33 31 59 / 29 29 68 14

Besøgstjenesten: Ønsker du en ven, der vil besøge dig regelmæssigt, eller ønsker du selv at besøge, kontakt da Annette Thuesen, Sønderhedevej 22, Vorbasse, tlf. 60 23 19 57.

Spis-sammen-aftener: Ønsker du at være med, kontakt da Elisabeth Hededam, tlf. 21 60 26 40

Nørklegruppen: Ønsker du at være med, kontakt da Lea Hansen, tlf. 28 70 20 16

BØRNEKREDS

-mødes på Stoppestedet hver tirsdag kl. 14:30-16:00 (ikke i skoleferier). Alle børn fra 4 år er velkomne.

Ledere: Gitte Thomsen - Else Christensen- Lene Knudsen - Anne Mette Jakobsen

UDSYN

-mødes på Stoppestedet, onsdage i lige uger, kl. 14:00. Ingen møder i december.

Kontaktperson: Lilly Jørgensen, mobil 20 33 58 97

KONTAKTPERSONER

Mandagscafé:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Idræt om dagen:

Ester Thisgård, tlf. 75 33 46 05

Børnekredsen:

Anne Mette Jakobsen, tlf. 75 33 34 12

Indre Mission (IM):

Jørgen Christensen, Dalagervej 10, tlf. 30 42 04 95

KFUM's Soldatermission:

Ernst Thomsen, tlf. 21 77 78 17

Vorbasse Seniorer:

Birgit Pøl Nielsen, tlf. 40 79 60 99

Røde Kors:

Erik Andersen, tlf. 24 25 20 74

Udsyn:

Lilly Jørgensen, tlf. 20 33 58 97

Lokalhistorisk arkiv:

Jørgen Møller, Tlf. 20 80 36 38

Skjoldbjerg Beboerforening:

Hans Peder Kristiansen, tlf. 23 81 90 00

Frihavnens Venner:

Ingrid Bech, tlf. 20 64 70 01

Høreforeningen:

Kristian Hansen, tlf. 75 33 33 14

Sogneindsamling:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Vorbasse Husholdningskreds:

Ester Thisgård, tlf. 75 33 46 05

e-mail: Ner1@stofanet.dk

Vorbasse.dk:

Inger Donslund.

Nyheder og arrangementer til vorbasse.dk sendes til vorbasse@vorbasse.dk

KFUM og KFUK I Vorbasse:

Charlotte B. Lundsgaard, tlf. 61 34 31 96

Afdelinger: Klub Magnum, Unge/voksne,

Familie arbejde, Fokusafstner, Fredagsmylder.

For yderligere info henvendelse ved Charlotte.

OBS:

Det er foreningens eget ansvar at maile til kirkebladet med ændring af kontaktpersoner eller lignende.

GUDSTJENESTER

DECEMBER	VORBASSE	SKJOLDBJERG	HEJNSVIG/VESTERHEDE
2. 1.s. i advent	10:30	14:00 Luciakor	
9. 2.s. i advent	9:00	10:30	
16. 3.s. i advent	19:00 Adventskoncert	9:00 JJ	10:30 Hejnsvig. JJ
23. 4.s. i advent	15:00		
24. Juleaften	14:00 16:30	15:15	
25. Juledag	10:30		
26. 2. juledag		10:30	9:00 Hejnsvig. SØK
30. Julesøndag	9:00 JJ		10:30 Vesterhede. JJ
JANUAR			
1. Nytårsdag	16:00	14:30	
6. H.t.K. søndag	10:30	9:00	
13. 1.s.e.H.t.K.	9:00	10:30	
20. 2.s.e.H.t.K.	10:30	14:00 Kirkens fødselsdag	
27. 3.s.e.H.t.K.		10:30 Mogens Jensen	19:00 Hejnsvig. JJ
FEBRUAR			
3. 4.s.e.H.t.K.	10:30		9:00 Hejnsvig. SØK
6. Onsdag	17:00 Familiegudstjeneste		
10. Sidste s.e. H.t.K.		9:00 JJ	10:30 Vesterhede. JJ
17. Septuagesima	10:30		9:00 Hejnsvig SØK
24. Seksagesima	9:00	10:30	

JJ = Jørgen Johansen SØK = Susanne Østbjerg Kargo

KOMMENDE INDSAMLINGER: 2. december: Indre Mission i Danmark. 9.-23. december: KFUM's sociale arbejde/Jydepotten. 24.-30. december: Børnesagens fællesråd. 1. januar: Bibelselskabet. 6.-13. januar KFUM og KFUK i Danmark. 20. januar: Y's Men Region Danmark. 27. januar-3. marts: KFUM og KFUK i Danmark. Ved alle indsamlinger er der mulighed for at støtte via MobilePay: 92307

KIRKEBIL: Der kan til alle gudstjenester bestilles kirkebil. Kontakt Billund Taxa, Tlf. 75 35 35 06, senest 1 time før gudstjenesten begynder. Kørslen er gratis.

FOLKEKIRKEN